

Domov>Sprožitve sodnega postopka>Mediacija>Mediacija v državah EU

Mediacija v državah EU

Grčija

Zakaj ne bi sporov namesto pred sodiščem rešili z mediacijo? Mediacija je postopek alternativnega reševanja sporov (ARS), v katerem mediator pomaga strankama v sporu, da se sporazumeta. Grška vlada in delavci v pravosodnem sistemu se zavedajo prednosti mediacije.

Na koga se obrniti?

V Grčiji izvajajo mediacijo naslednji organi:

V skladu z zakonom št. 4640/2019 ([Uradni list, serija I, št. 190, 2019](#)), s katerim se v nacionalno zakonodajo prenaša Direktiva 2008/52/ES, mora biti mediator: (a) visokošolski diplomant ali imetnik enakovredne diplome mednarodno priznane institucije; (b) usposobljen s strani ponudnika izobraževanja za mediatorje, ki ga priznava Centralni odbor za mediacijo, ali imetnik akreditacijske diplome iz druge države članice Evropske unije ter (c) akreditiran s strani Centralnega odbora za mediacijo in vpisan v registra mediatorjev. Imetnik doktorata ali enakovrednega tujega naslova na področju mediacije ne potrebuje nadaljnega usposabljanja s strani ponudnika izobraževanja za mediatorje, da bi pridobil akreditacijo, in se lahko neposredno udeleži akreditacijskih izpitov. Javnim, občinskim in sodnim uslužbencem ali zaposlenim v pravnih subjektih in institucijah javnega prava ter delujočim sodnim uradnikom ali javnim uslužbencem je prepovedano opravljati poklic mediatorja. Javni uslužbenci in zaposleni v pravnih osebah javnega prava lahko delujejo kot akreditirani mediatorji izključno v okviru potreb in za potrebe svojega dela.

Mediatorje kandidate vsaj dvakrat na leto izpraša izpitni odbor, ki ga imenuje Centralni odbor za mediacijo. Izpiti vključujejo pisne in ustne preizkuse ter oceno na podlagi simulacij.

Izpitni odbor odloči, kje, kdaj in kako bodo izpiti potekali. Njegova odločitev se sporoči licenciranim ponudnikom izobraževanja in objavi na spletišču ministrstva za pravosodje najmanj 30 dni vnaprej.

Centralni odbor za mediacijo pripravi in vodi registra mediatorjev v elektronski obliki, ki sta objavljena na spletišču ministrstva za pravosodje: (a) splošni register mediatorjev, ki vsebuje akreditirane mediatorje v celotni državi, navedene po strogem abecednem redu, in (b) posebni register mediatorjev, ki vsebuje akreditirane mediatorje po okrožjih posameznega sodišča prve stopnje.

Centralni odbor za mediacijo po izpitih mediatorje akreditira in jih vpiše v registra mediatorjev. Mediatorji, ki so že bili akreditirani, ko je začel veljati zakon 4640/2019, ohranijo akreditacijo.

Ministrstvo za delo, socialno varnost in blaginjo ponuja vladno storitev, ki delavcu omogoča, da zaprosi za uradno obravnavo delovnega spora. Postopek izvaja inšpektorat za delo (*Epitheorisi Ergasias*). Usposobljeni inšpektor organizira zaslišanje, na katerem delodajalec obrazloži svoje stališče. To zaslihanje ni del sodnega postopka.

Varuh potrošnikov (*Sinigoros tou Katanaloti*) je neodvisen organ, ki deluje v okviru ministrstva za regionalni razvoj in konkurenčnost. Varuh je izvensodni organ za sporazumno reševanje potrošniških sporov in svetovalna institucija, ki si skupaj z vlado prizadeva za reševanje težav, ki so v njeni pristojnosti. Varuh nadzoruje tudi **odbore za sporazumno reševanje sporov** (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) pri lokalnih svetih prefekture (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*), ki lahko ukrepajo, če ne poteka vzporedni sodni postopek.

Na katerih področjih je mediacija dopustna in/ali se najpogosteje uporablja?

Postopek mediacije lahko zajema obstoječe ali prihodnje nacionalne ali čezmejne civilne in gospodarske spore, če so zadevne stranke pristojne za sporazumno rešitev v zvezi s predmetom spora v skladu z določbami materialnega prava.

Naslednji zasebni spori so prav tako predmet postopka mediacije, saj v nasprotnem primeru tožba ne bo obravnavana:

spori med etažnimi lastniki ali lastniki stanovanj, ki izhajajo iz razmerja etažnega lastništva, spori, ki izhajajo iz izvajanja preprostega ali kompleksnega vertikalnega lastništva, spori med etažnimi in vertikalnimi upravljavci nepremičnin ter etažnimi lastniki, lastniki stanovanj in vertikalnih nepremičnin ter spori, ki spadajo v regulativni okvir členov 1003 do 1031 civilnega zakonika;

spori v zvezi z odškodninskimi zahtevki za kakršno koli škodo na vozilu med upravičenci do odškodnine ali njihovimi dediči in odškodninsko odgovornimi osebami ali njihovimi dediči ter zahtevki na podlagi pogodb o zavarovanju vozila med zavarovalnicami in imetniki police ali njihovimi dediči, razen če je bila v škodnem dogodku povzročena smrt ali telesna poškodba;

spori v zvezi s tarifami iz člena 22A zakonika o civilnem postopku;

družinski spori, razen tistih iz člena 592(1)(a), (b) in (c) zakonika o civilnem postopku;

spori v zvezi z odškodninskimi zahtevki pacientov ali njihovih sorodnikov proti zdravnikom, ki nastanejo med izvajanjem zdravnikove poklicne dejavnosti;

spori, ki izhajajo iz kršitev blagovnih znamk, patentov, industrijskih modelov ali modelov;

spori, ki izhajajo iz borznih pogodb.

na področju delovnega prava in za reševanje potrošniških sporov, kot je opisano zgoraj;

v primeru žrtev domačega nasilja (zakon 3500/2006) ter

za nekatera kazniva dejanja, kot so določena z zakonom 3094/2010.

Ali je treba upoštevati posebna pravila?

- Uporaba mediacije za spore iz zakona 4640/2019 je dovoljena v naslednjih primerih:

če se stranki po nastanku spora dogovorita za uporabo mediacije;

če se od strank zahteva uporaba mediacije in se s tem strinjata;

če uporabo mediacije odredi sodni organ druge države članice in ta uporaba ne vpliva na moralo in javni red;

če uporabo postopka mediacije zahteva zakon;

če je v pisnem sporazumu med strankama klavzula o mediaciji.

– Sodišče, pred katerim poteka zasebni spor, ki bi bil lahko predmet mediacije, lahko v kateri koli fazi postopka, če je primerno, po lastni presoji in ob upoštevanju vseh okoliščin zadeve pozove stranki, da uporabita postopek mediacije za rešitev spora. Če se stranki strinjata, se ustrezní pisni sporazum vključi v zapisnik sodišča. V tem primeru mora sodišče odložiti obravnavo zadeve na začetek sojenja po poteku treh mesecev in ne več kot šestih mesecev, pri čemer ne upošteva sodnih počitnic. Medtem ko poteka postopek sojenja v zadevi, je v drugih primerih uporabe mediacije rezultat enak. Če stranki ali eno od strank pred sodiščem zastopa odvetnik, pooblastilo zajema tudi sporazum o reševanju spora z mediacijo.

– Reševanje spora zasebnega prava s postopkom mediacije ne izključuje sprejetja začasne odredbe za ta spor v skladu z določbami zakonika o civilnem postopku. Sodnik, ki sprejme začasno odredbo, lahko na podlagi člena 693(1) zakonika o civilnem postopku določi obdobje, ki ni krajše od treh mesecev, za vložitev tožbe v glavni zadevi.

– Tožilec sodišča prve stopnje (*Eisangeleas Protodikon*) je v okviru svojih odgovornosti v skladu s členom 25(4)(a) zakona 1756/1988 (Uradni list, serija I, št. 35, 1988) upravičen, da strankama priporoči uporabo postopka mediacije, kjer je mogoče.

– Sporazum strank o uporabi postopka mediacije urejajo določbe materialnega pogodbenega prava, v njem pa mora biti opisan predmet takega postopka.

– Stranki v postopku mediacije nastopita skupaj s pravnima zastopnikoma, razen v potrošniških sporih in manjših sporih, pri katerih je dovoljena osebna navzočnost strank. V postopku lahko ob soglasju strank in mediatorja sodeluje tudi tretja stranka, če je to potrebno.

– Mediatorja imenujeta stranki ali tretja stranka, ki jo izbereta obe stranki, vključno z mediacijskimi središči. Mediator je eden, razen če se stranki pisno dogovorita, da jih bo več.

– Čas, kraj in druge podrobnosti postopka mediacije določi mediator ob soglasju strank. Če ni mogoče, da bi bili obe stranki in mediator fizično navzoči na istem kraj ob istem času, se mediacija lahko izvede s telekonferenco prek računalnika ali drugega telekonferenčnega sistema, do katerega imajo druge stranke v sporu dostop.

– Mediatorji lahko pri izvajanju svojih nalog komunicirajo z vsako od strank in se sestanejo z njima ločeno ali skupaj. Mediator informacij, ki jih je pridobil na srečanju z eno stranko, brez soglasja stranke, ki je zagotovila informacije, ne sme posredovati drugi stranki.

– Postopek mediacije je načeloma zaupen, brez vodenja zapisnika, potekati pa mora tako, da ni kršena njegova zaupnost, razen če se stranki dogovorita drugače. Pred začetkom postopka se morajo vse stranke pisno dogovoriti, da bo postopek mediacije zaupen. Enaka obveznost velja za vsako tretjo stranko, ki sodeluje v postopku. Če stranke želijo, se lahko pisno zavežejo, da vsebina sporazuma, ki ga bodo morda dosegle med mediacijo, ostane zaupna, razen če je sporočitev vsebine potrebna za izvršitev sporazuma v skladu s členom 8(4) ali če je potrebna zaradi javnega reda.

– Če je spor predložen sodišču ali postane predmet postopka arbitraže, mediator, stranki, njuna pravna zastopnika in tisti, ki so bili kakor koli udeleženi v postopku mediacije, ne bodo zaslišani kot pričë, ne smejo predstaviti informacij, ki izhajajo iz postopka mediacije ali se nanj nanašajo, in se zlasti ne smejo sklicevati na razprave, izjave ali predloge strank, niti na mnenja mediatorja, razen če je to potrebno zaradi javnega reda, v glavnem zato, da se zagotovi zaščita mladoletnikov ali da se prepreči nevarnost za telesno celovitost ali duševno zdravje osebe.

– Mediatorji so pri opravljanju svojih nalog civilno odgovorni le za namerno kršitev.

Alternativno reševanje sporov (ARS) v praksi

Edini mehanizem ARS, ki se redno izvaja v Grčiji, je arbitraža:

Na podlagi člena 99 in naslednjih grškega zakona o stečajju se mediator lahko imenuje za spravni postopek na zahtevo fizične ali pravne osebe pri stečajnem sodišču (*ptocheftiko dikastirio*).

Stečajno sodišče prouči veljavnost zahteve in lahko imenuje mediatorja, ki ga izbere s seznama izvedencev. Vloga mediatorja je, da uporabi vsa primerna sredstva za doseg sporazuma med dolžnikom in (pravno opredeljeno) večino upnikov, da se zagotovi preživetje dolžnikovega podjetja.

Mediator lahko kreditno ali finančno institucijo zaprosi za informacije o gospodarski dejavnosti dolžnika, ki bi lahko bile koristne za uspešen postopek mediacije.

Če sporazuma ni mogoče doseči, mediator o tem takoj obvesti predsednika sodišča, ki začne postopek pred stečajnim sodiščem. Vloga mediatorja se na tej stopnji konča.

Informacije in izobraževanje

Centralni odbor za mediacijo je odgovoren za obravnavanje vprašanj v zvezi z izvrševanjem instituta mediacije.

Po lastni presoji lahko ustanovi pododbore za hitro reševanje in proučitev vprašanj, ki izhajajo iz uporabe zakona 4640/2019. Navedene pododbore sestavljajo člani centralnega odbora za mediacijo, pri čemer članstvo ni omejeno samo na en pododbor. Centralni odbor za mediacijo izrecno pooblasti te pododbore, da zaključijo zadeve, ki jih obravnavajo, razen če je v zakonu 4640/2019 izrecno določeno, da jih mora zaključiti centralni odbor za mediacijo na plenarnem zasedanju.

Vsekakor mora imeti centralni odbor za mediacijo štiri pododbore, ki imajo dveletni mandat in naslednje pristojnosti:

«odbor za register mediatorjev», ki je pristojen za vodenje registrov mediatorjev, za vse upoštevne zadeve ali izdajo aktov, ki se nanašajo na registra, ki jih vodi, in za zbiranje letnih poročil o dejavnostih;

«etični in disciplinski odbor», ki je pristojen za to, da mediatorji spoštujejo obveznosti, ki izhajajo iz zakona 4640/2019, za uporabo disciplinskega prava in odreditev disciplinskih kazni;

«odbor za nadzor nad ponudniki izobraževanja», ki je pristojen za vse zadeve, ki se nanašajo na organe za izobraževanje mediatorjev;

«izpitni odbor», ki je pristojen za pisne in ustne izpite ter ocenjevanje mediatorjev, ki se izprašujejo za namen akreditacije.

Ponudnik izobraževanja («v nadaljnjem besedilu: ponudnik») za mediatorje, ki deluje z licenco, izdano na podlagi posebne obrazložene odločbe centralnega odbora za mediacijo, je:

Ponudnik izobraževanja («v nadaljnjem besedilu: ponudnik») za mediatorje, ki deluje z licenco, izdano na podlagi posebne obrazložene odločbe centralnega odbora za mediacijo, je:

A. pravna oseba zasebnega prava, ki jo lahko ustanovi:

ena odvetniška zbornica ali skupaj več odvetniških zbornic,

ena ali več odvetniških zbornic v sodelovanju z znanstvenimi, izobraževalnimi ali poklicnimi organi ali zbornicami.

V primerih (a) in (b) je mogoče sodelovanje z uglednim, mednarodno priznanim tujim ponudnikom izobraževanja z izkušnjami na področju zagotavljanja izobraževanja mediatorjev in, bolj splošno, na področju alternativnih metod reševanja sporov ali izvajanja mediacije;

B. center za izobraževanje in vseživljenjsko učenje (KEDIVIM) pri visokošolski instituciji, ki ima ustrezen učni načrt in katerega delovanje urejajo izključno trenutne določbe o delovanju visokošolskih institucij, če so vsi pogoji iz zakona 4640/2019 glede kvalifikacij vodij izobraževanja za izobraževanje na področju mediacije in najmanjšega števila vodij in udeležencev izobraževanja izpolnjeni;

C. fizična oseba ali pravni subjekt, ustanovljen v skladu z veljavnim grškim pravom ali pravom države članice, katerega glavni namen je zagotavljanje izobraževanja na področju mediacije in drugih alternativnih načinov reševanja sporov.

Kakšni so stroški mediacije?

Plačilo za delo mediatorja se prosto določi s pisnim sporazumom med mediatorjem in strankama.

Če pisnega sporazuma ni, se plačilo za delo mediatorja določi tako: (a) v primerih, ko je mediacija obvezna, stranka, ki zahteva mediacijo, mediatorju vnaprej plača znesek 50,00 EUR kot takso za obvezno začetno srečanje. Ta znesek krijeta stranki enakovredno. Če je spor predložen sodišču, bo stranki v sporu, ki se ni udeležila postopka mediacije, čeprav je bila pravno povabljen v ta namen, ali ki mediatorju ni plačala dolgovanega zneska za obvezno začetno srečanje, na podlagi člena 176 in naslednjih zakonika o civilnem postopku naloženo plačilo celotnega zneska, ki ga je za obvezno začetno srečanje plačala stranka, ki je zahtevala mediacijo. Ta znesek se šteje za sodne stroške, ne glede na izid sojenja; (b) za vsako uro mediacije po obveznem začetnem

srečanju se najnižja taksa določi na 80,00 EUR in jo stranki krijeta enakovredno. Mediator mora strankama zagotoviti popolne informacije o tem, kako je plačan.

Ali je sporazum, dosežen z mediacijo, izvršljiv?

Po mediaciji mediator, stranki in njuna pravna zastopnika podpišejo zapisnik mediacije. Če mediacija ni uspešna, lahko zapisnik mediacije podpiše le mediator. Katera koli stranka lahko sodnemu tajništvu sodišča, ki je stvarno in krajevno pristojno ter pred katerim poteka sojenje v zadevi ali mu bo zadeva predložena, kadar koli predloži zapis sporazuma. Ko se zapisnik mediacije shrani pri sodišču, je tožba v zvezi z istim sporom nedopustna, ker je predmet spora zajet v sporazumu med strankama, vsako sojenje, ki poteka, pa bo zaključeno.

Ko se zapisnik mediacije shrani v sodnem tajništvu pristojnega sodišča, se lahko v skladu s členom 904(2)(c) zakonika o civilnem postopku uporabi kot nalog za izvršbo, če je sporazum morda izvršljiv. Uradno kopijo brezplačno izda sodnik ali predsednik pristojnega sodišča.

Če sporazum iz zapisnika mediacije vsebuje tudi določbe v zvezi s pravnimi akti, ki so po zakonu predmet notarske listine, bodo potrebne notarske listine, kot je ustrezno. V tem primeru se uporabljajo predpisi, ki urejajo pripravo teh notarskih dokumentov in njihovih prepisov.

Ko se zapisnik mediacije shrani v sodnem tajništvu pristojnega sodišča, se lahko v skladu s členom 293(1)(c) zakonika o civilnem postopku uporabi kot pravni dokument za ustanovitev ali izbris hipoteke.

S pisnim obvestilom mediatorja strankama o obveznem začetnem srečanju ali sporazumom o prostovoljni uporabi postopka mediacije iz člena 5 se rok zastaranja zahtev in pravic, če je tak rok že začel teči v skladu z določbami materialnega prava, ter procesni roki iz členov 237 in 238 zakonika o civilnem postopku začasno ustavijo, dokler traja postopek mediacije.

Brez poseganja v določbe členov 261, 262 in 263 civilnega zakonika se začasno ustavljeni roki zastaranja zahtev in pravic v skladu z materialnim pravom nadaljujejo dan po pripravi zapisnika o neuspešnem poskusu sporazuma ali dan po tem, ko je izjava o odstopu ene od strank od postopka mediacije vročena drugi stranki in mediatorju, ali dan po tem, ko je bil postopek mediacije končan ali kakor koli zaključen.

Sorodne povezave

[Odvetniška zbornica v Atenah](#)

[Ministrstvo za delo in socialne zadeve](#)

[Varuh potrošnikov](#)

[Ministrstvo za pravosodje](#)

[Grški center za mediacijo in arbitražo](#)

Zadnja posodobitev: 13/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.